

Common Functional Competency (FCc)

FCc1 การบริหารยาทางการพยาบาล

ปรับปรุงครั้งที่ 3 สิงหาคม 2566

ชื่อสมรรถนะ FCc1 การบริหารยาทางการพยาบาล

Key Word : การบริหารยาทางการพยาบาล ประกอบด้วย

- การซักประวัติการใช้ยา/การแพ้ยาและการทบทวนรายการยา
- การรับแผนการรักษาของแพทย์
- การเก็บรักษายาในหอผู้ป่วย
- การจัดเตรียมยา
- การแจกจ่ายยา และดูแลให้ผู้ป่วยได้รับยา
- การเฝ้าติดตามสังเกตอาการหลังผู้ป่วยได้รับยา
- การสื่อสาร สอน และให้ข้อมูลด้านการบริหารยาแก่ผู้ป่วย/ญาติ/ ผู้ดูแล
- การจัดการความเสี่ยงและอาการไม่พึงประสงค์

สรุปคำนิยามสมรรถนะ:

พฤติกรรมที่แสดงถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติการบริหารยาทางการพยาบาลอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน ตั้งแต่การซักประวัติการใช้ยา/การแพ้ยาและการทบทวนรายการยา การรับแผนการรักษาของแพทย์ การเก็บรักษายาในหอผู้ป่วย การจัดเตรียมยา การแจกจ่ายยา ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับยาตามแผนการรักษา ไม่เกิดความคลาดเคลื่อนของการบริหารยาทางการพยาบาล การเฝ้าติดตามสังเกตอาการข้างเคียงหลังผู้ป่วยได้รับยา การจัดการความเสี่ยงและอาการไม่พึงประสงค์ และการให้ข้อมูลด้านยาและการบริหารยาด้วยตนเองแก่ผู้ป่วย/ ญาติ/ ผู้ดูแล ในช่วงการส่งต่อหรือจำหน่ายกลับบ้าน ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยและประสิทธิผลสูงสุดของการรักษาด้วยยาของผู้ป่วย

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
พยาบาล	1. การบริหารยา ทางการพยาบาลกับ ผู้ป่วยทุกรายในความ รับผิดชอบ	1. การบริหารยาทางการพยาบาล 1.1 การซักประวัติการใช้ยา/การ แพ้ยาและการทบทวนรายการยา 1.2 การรับแผนการรักษาของ แพทย์ 1.3 การเก็บรักษายาในหอผู้ป่วย 1.4 การจัดเตรียมยา 1.5 การแจกจ่ายยาและดูแลให้ ผู้ป่วยได้รับยา 1.6 การเฝ้าติดตามสังเกตอาการ หลังผู้ป่วยได้รับยา 1.7 การสื่อสาร สอน และให้ ข้อมูลด้านการบริหารยาแก่ผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแล 2. การจัดการความเสี่ยงและ อาการไม่พึงประสงค์	1. ความรู้เรื่องยาจำเป็นพื้นฐานยา สำคัญ และยาที่มีความเสี่ยงสูง (High Alert Drug: HAD) ที่ใช้ในหอ ผู้ป่วย/หน่วยงาน ในด้าน - ซ็อยยา / กลุ่มยา / ขนาดยา - กลไกการออกฤทธิ์ - อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา - ปฏิกิริยาระหว่างยาที่สำคัญต้อง ระมัดระวังสูง 2. ความรู้เรื่องโรค ยาที่ใช้ในแต่ละ กลุ่มโรค หลักการใช้ยาและยาที่ห้าม ใช้ในโรคต่างๆในหอผู้ป่วย/หน่วยงาน 3. ความรู้เรื่องระเบียบปฏิบัติการ บริหารยาทางการพยาบาลและ ระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 3.1 PMK-WND-041 การบริหาร ยาทางการพยาบาล	1. ทักษะการบริหารยา ทางการพยาบาลโดยใช้หลัก 10 R ตามวิธีปฏิบัติที่ เกี่ยวข้องทั้งหมด ได้แก่ 1.1 PMK-WND-041 1.2 PMK-WND-026 1.3 PMK-WND-025 1.4 PMK-WND-030 1.5 PMK-PPH-005 1.6 PMK-PPH-010 1.7 PMK-PPH-014 1.8 PMK-PPH-076 1.9 PMK-PPH-WPH-080 1.10 PMK-PPH-WPH-100 2. ทักษะการใช้กระบวนการ พยาบาล 3. ทักษะการบริหารจัดการ	1. ความละเอียด รอบคอบ 2. ความซื่อสัตย์ 3. ความตระหนัก 4. ช่างสังเกต 5. ความเอื้ออาทร 6. ภาวะตื่นรู้ (Conscious mind) 7. ความตั้งใจในการ ทำงาน 8. ความรับผิดชอบ 9. จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
			<p>3.2 PMK-WND-026 : การปฏิบัติในการบริหารจัดการยาที่ผู้ป่วยนำติดตัวมาจากบ้าน</p> <p>3.3 PMK-WND-025 : วิธีปฏิบัติการบริหารยาที่มีความเสี่ยงสูง</p> <p>3.4 PMK-WND-030 : วิธีปฏิบัติการบริหารยาเคมีบำบัด</p> <p>3.5 PMK-PPH-005: ระเบียบปฏิบัติการใช้ยาที่มีปฏิกริยาต่อกันรุนแรง</p> <p>3.6 PMK-PPH-010 : การติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (ADR)</p> <p>3.6 PMK-PPH-014 : การบันทึกและตรวจสอบประวัติการแพ้ยาของผู้ป่วย</p> <p>3.7 PMK-PPH-076 : การตรวจสอบยาเดิม (Medication Reconciliation)</p>	<p>ความเสี่ยง</p> <p>4. ทักษะการติดต่อสื่อสาร</p> <p>5. ทักษะการทำงานเป็นทีม</p> <p>6. ทักษะการคิดวิเคราะห์</p> <p>7. ทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา</p>	

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
			<p>3.8 PMK PPH WPH 080 : ระบบยาสำรองบนหอผู้ป่วย</p> <p>3.8 PMK PPH WPH 100 : กล่องยาฉุกเฉิน (Emergency box)</p> <p>4. ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ปัญหาการจัดการความเสี่ยงและอาการไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารยาทางการพยาบาล</p> <p>5. บอกถึงประวัติการใช้ยาเดิม และความสอดคล้องกับโรคของผู้ป่วยแต่ละรายได้อย่างเหมาะสม</p>		

Proficiency Level	Level	Behavioral Index	Tool (Tool ≥ 2 ตัว)
1	Novice	<p>ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถประเมินประวัติ โรคประจำตัว ประวัติการใช้ยา และประวัติการแพ้ยา/แพ้อาหาร ของผู้ป่วยได้ถูกต้อง ครบถ้วน 2. บอกขั้นตอนปฏิบัติตามแนวทาง/ระเบียบปฏิบัติการบริหารยาฯและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง 3. สามารถบริหารยาทางการพยาบาลอย่างถูกต้อง ปลอดภัย ตามหลัก 10 R 4. ให้ข้อมูลผู้ป่วย /ญาติ/ ผู้ดูแล ให้ทราบถึงชื่อยา ชื่อบ่งชี้ พร้อมทั้งอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นได้ถูกต้องชัดเจน และเข้าใจง่าย 5. สามารถตรวจสอบการจ่ายยาจากห้องยา และจัดเก็บยาในหอผู้ป่วยได้ถูกต้องตามมาตรฐาน เช่น ยา HAD ยาเก็บพันแสง ยาเก็บในตู้เย็น 6. สามารถสื่อสารและบันทึกรายงานอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยา/การติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (ADR) ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนการปฏิบัติการบริหารยาทางการพยาบาล (QA Check list การประกันคุณภาพฯ) - ร้อยละของการประเมินประวัติ โรคประจำตัว ประวัติการใช้ยา และประวัติการแพ้ยา/แพ้อาหาร ของผู้ป่วยได้ถูกต้อง ครบถ้วน - รายงานความคลาดเคลื่อนของยา - รายงานการติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (ADR)
2	Advanced beginner	<p>ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 1 2. บอกขั้นตอนปฏิบัติตามแนวทาง/ระเบียบปฏิบัติการบริหารยาฯและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน 3. มีความรู้เรื่องโรค ยาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มโรค หลักการใช้ยาและยาที่ห้ามใช้ในโรคต่างๆในหอผู้ป่วย/หน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนการปฏิบัติการบริหารยาทางการพยาบาล(QA Check list การประกันคุณภาพฯ) - คะแนนความรู้เรื่องยาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มโรค หลักการใช้ยาและยาที่ห้ามใช้ในโรคต่างๆใน

Proficiency Level	Level	Behavioral Index	Tool (Tool ≥ 2 ตัว)
		<p>4. สามารถติดตามประสิทธิภาพของการรักษาและประเมินอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้ยาได้ เช่น ยาในกลุ่ม HAD ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ</p> <p>5. มีทักษะที่จำเป็นในการบริหารยาได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เช่น ยาพ่น ยาฉีดชนิดต่างๆ การใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์ในการบริหารยา</p> <p>6. นำความรู้เรื่อง ปฏิกริยาต่อกันของยา (Drug interaction) มาใช้ในการบริหารยาได้</p> <p>7. สามารถค้นหา และตรวจสอบ ความคลาดเคลื่อนของการบริหารยา/การติดตามอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (ADR) ได้ตั้งแต่เริ่มต้น และแก้ไขสถานการณ์ได้ทันที</p>	<p>หอผู้ป่วย/หน่วยงาน และ (Drug interaction)</p> <p>- รายงานความคลาดเคลื่อนของยา/การค้นหา และตรวจสอบ</p>
3	Competent	<p>สอนงานได้</p> <p>1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 2</p> <p>2. สามารถนิเทศเรื่องการบริหารยาทางการพยาบาลแก่บุคลากรทางพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่าได้</p> <p>3. สามารถประเมิน วิเคราะห์ความสามารถในการใช้ยาของผู้ป่วย ครอบครัว ผู้ดูแลเพื่อเตรียมวางแผนจำหน่ายเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้ป่วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อแผนการรักษาของแพทย์</p> <p>4. สามารถสอนและให้คำแนะนำผู้ป่วย/ญาติ /ผู้ดูแล เกี่ยวกับยาที่ได้รับได้อย่างถูกต้อง</p> <p>5. สามารถวิเคราะห์และทบทวนถึงสาเหตุของอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยาในหอผู้ป่วย/หน่วยงานได้</p> <p>6. สามารถสื่อสารและส่งต่อข้อมูลแก่ทีมการรักษา เรื่อง ประสิทธิภาพของการรักษาและอาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นจากการใช้ยาได้ เช่น ผลจากยาในกลุ่ม HAD ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ</p>	<p>- จำนวนครั้งของการสอนบุคลากรทางการพยาบาล</p> <p>- จำนวนครั้งของการสอน/ให้คำแนะนำเรื่องยาแก่ผู้ป่วย/ญาติ/ผู้ดูแลได้ถูกต้อง</p> <p>- จำนวนครั้งของการสอน/การวางแผนเรื่องการใช้ยาก่อนการจำหน่ายผู้ป่วย</p> <p>- รายงานความคลาดเคลื่อนของการบริหารยา/ การวิเคราะห์และทบทวน</p>

Proficiency Level	Level	Behavioral Index	Tool (Tool ≥ 2 ตัว)
4	Proficient	<p>ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ / นวัตกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 3 2. สามารถสนับสนุนผู้ป่วย/ญาติ/ผู้ดูแล ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารยาด้วยตนเอง 3. จัดทำคู่มือ / สื่อการสอน ความรู้เรื่องการใช้ยาในกลุ่มโรคที่สำคัญของหน่วยงานเพื่อเป็นแนวทางในการดูแลผู้ป่วยของที่มีการพยาบาล 4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นนวัตกรรมหรือแนวทางปฏิบัติการบริหารยาทางการพยาบาลในหอผู้ป่วย/หน่วยงานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนครั้งของการสนับสนุนผู้ป่วย/ญาติ/ผู้ดูแล ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารยาด้วยตนเองได้สำเร็จ - รายงานความคลาดเคลื่อนของการบริหารยา - จำนวนนวัตกรรมคู่มือ สื่อการสอน
5	Expert	<p>เป็นแบบอย่าง / งานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 4 2. เป็นแบบอย่างในการพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอในประเด็นที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้ยา 3. สามารถเป็นผู้นำทีมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (RCA) และหาหนทางแก้ไขของอุบัติการณ์ความคลาดเคลื่อนทางยาได้ 4. ประชุมหรือหารือร่วมกับสหสาขา เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติในการลดความคลาดเคลื่อนในการบริหารยาทางการพยาบาลได้ 5. พัฒนาแนวทางปฏิบัติ/วิธีการบริหารยาได้อย่างเหมาะสมโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารยาแก่ผู้ป่วย ได้ตามเป้าหมาย อย่างต่อเนื่อง 6. สามารถเป็นวิทยากรเรื่อง การบริหารยาทางการพยาบาล ภายในหน่วยงานหรือกลุ่มงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานความคลาดเคลื่อนของการบริหารยา/การเป็นผู้นำทีมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (RCA) - จำนวนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ - จำนวนครั้งของการเป็นวิทยากร

Common Functional Competency (FCc)

FCc 2 การจัดการความปวดทางการพยาบาล

ปรับปรุงครั้งที่ 3 สิงหาคม 2566

ชื่อสมรรถนะ FCc 2 : การจัดการความปวดทางการพยาบาล

Key Word การจัดการความปวดทางการพยาบาล ประกอบด้วย

: ความปวด

: การประเมินความปวด

: การจัดการความปวด

: การบริหารยาแก้ปวด

: การดูแลหลังการจัดการความปวด

: การบันทึกทางการพยาบาลด้านการจัดการความปวด

สรุปคำนิยามสมรรถนะ:

พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์สาเหตุของความปวด ประเมินปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านจิตใจและอารมณ์ ประเมินปัญหาความต้องการ การวางแผนการจัดการความปวดทั้งแบบใช้ยาและไม่ใช้ยา การให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีความปวดทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรังอย่างครอบคลุมแบบองค์รวมเหมาะสมกับความต้องการของผู้ป่วยแต่ละราย การประเมินผลลัพธ์การจัดการความปวด การบันทึกทางการพยาบาลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมถึงการบริหารยาแก้ปวดสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับยาแก้ปวดกลุ่ม Opioid ทั้งนี้เพื่อบรรเทาความทุกข์ทรมานจากความปวด และผู้ป่วยได้รับความสุขสบาย ปลอดภัย

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
พยาบาล	1. การจัดการความปวดทางการพยาบาลแก่ผู้ป่วยทุกรายในความรับผิดชอบ	1. การจัดการความปวด 1.1 การประเมินสาเหตุ ประเภทและระดับความปวด 1.2 การจัดการความปวดแบบใช้ยาและไม่ใช้ยา 1.3 การบริหารยาแก้ปวด 1.4 การดูแลหลังการจัดการความปวด 1.5 การประเมินประสิทธิภาพการจัดการความปวด 1.6 การบันทึกทางการพยาบาลด้านการจัดการความปวด 1.7 การเตรียมยาแก้พิษของยาแก้ปวดกลุ่ม Opioid 2. การดูแลด้านจิตสังคมและการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยและญาติ	1. ความรู้เรื่องความปวด 2. ความรู้เรื่องการจัดการความปวดและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินระดับความปวดในผู้ป่วยแต่ละประเภท 3. ความรู้เรื่องการจัดการความปวดโดยใช้ยา 3.1 ชื่อยา / กลุ่มยา / ขนาดยา 3.2 กลไกการออกฤทธิ์ 3.3 อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา 3.4 การติดตามผลลัพธ์ความปวด 3.5 การติดตามและเฝ้าระวังอาการข้างเคียง/อาการไม่พึงประสงค์จากการบริหารยา 3.6 การบริหารยา Antidote กลุ่มยา Strong Opioid 4. ความรู้เรื่องการจัดการความปวดโดยไม่ใช้ยา 5. ความรู้ ความเข้าใจวิธีปฏิบัติที่ PMK-WND-017 การจัดการความปวด 6. ความรู้เรื่อง Humanize care	1. ทักษะการใช้กระบวนการพยาบาล 2. ทักษะการปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติที่ PMK-WND-017 การจัดการความปวด/ PMK-WND-017 การจัดการความปวดในเด็ก 3. ทักษะการบริหารยาทางการพยาบาลโดยใช้หลัก 10 R ตามวิธีปฏิบัติที่ PMK-WND-041 การบริหารยาทางการพยาบาล/ วิธีปฏิบัติที่ PMK-WND-025 การบริหารยาที่มีความเสี่ยงสูงใน รพ.รร.6 4. ทักษะการบันทึกทางการพยาบาล 5. ทักษะการติดต่อสื่อสาร 6. ทักษะการทำงานเป็นทีม 7. ทักษะการคิดวิเคราะห์ 8. ทักษะการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา	1. ความละเอียดรอบคอบ 2. ความเอื้ออาทร 3. ความตระหนัก 4. ช่างสังเกต 5. ความเมตตาเห็นอกเห็นใจ 6. ความรับผิดชอบ 7. จริยธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพ

Proficiency Level	Level	Behavioral Index	Tool (Tool ≥ 2 ตัว)
1	Novice	<p>ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล</p> <ol style="list-style-type: none"> อธิบายความหมาย สาเหตุ และอาการแสดงของความปวดแบบต่างๆได้ ประเมินและจัดการความปวดและบรรเทาความทุกข์ทรมานได้ถูกต้อง ใช้เครื่องมือ Pain score ในการประเมินระดับความปวดของผู้ป่วยแต่ละรายได้ถูกต้อง แนะนำผู้ป่วยเรื่องการประเมินความปวดด้วยตนเองจนผู้ป่วยสามารถปฏิบัติได้ บริหารยาแก้ปวดกับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามแผนการรักษาและติดตามประเมินผลหลังจากจากผู้ป่วยได้รับยาได้ถูกต้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - Observe - Interview - Knowledge 70 % - Practice ตาม WI - Document <p>(บันทึกการจัดการความปวด ≥50 %)</p>
2	Advanced beginner	<p>ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้</p> <ol style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 1 ประเมินความปวดในผู้ป่วยแต่ละรายร่วมกับการซักถามและสังเกตพฤติกรรมที่แสดงความปวดอย่างเหมาะสม นำความรู้เรื่องการใช้ยาแก้ปวดมาบริหารยาได้อย่างเหมาะสม เช่น ประเมินสัญญาณชีพก่อนและหลังการให้ยาลดปวด และอาการข้างเคียงจากการให้ยาลดปวดแต่ละชนิด ประเมินผลการจัดการความปวดและสามารถปรับแผนการพยาบาลเพื่อบรรเทาทุกข์ทรมานจากอาการปวดและความไม่สุขสบายได้ สามารถแนะนำผู้ป่วยหรือผู้ดูแลในการจัดการความปวดโดยไม่ใช้ยาได้เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - Observe - Interview - Knowledge ≥80 % - Practice ตาม WI - Document <p>(บันทึกการจัดการความปวด ≥80 %)</p>

Proficiency Level	Level	Behavioral Index	Tool (Tool ≥ 2 ตัว)
3	Competent	<p>สอนงานได้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 2 2. นิเทศบุคลากรในทีมการพยาบาลที่มีประสบการณ์น้อยกว่าในการจัดการความปวดได้ 3. สอนและให้คำแนะนำผู้ป่วยเกี่ยวกับการเลือกใช้วิธีเบี่ยงเบนอาการปวดได้ 3. เลือกใช้วิธีการจัดการความปวดได้อย่างเหมาะสมในผู้ป่วยแต่ละราย โดยเลือกวิธีที่ใช้ยาหรือไม่ใช้ยาตามสาเหตุของความปวด 	<ul style="list-style-type: none"> - Observe - Interview - Knowledge ≥85 % - Practice ตาม WI - Document (บันทึกการจัดการความปวด≥85%) - Coaching Skill - Non pharmacological teaching
4	Proficient	<p>ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ / นวัตกรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 3 2. ให้คำปรึกษาแนะนำและเสริมพลังผู้ป่วย/ผู้ดูแลให้สามารถเผชิญและจัดการกับความปวดที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม 3. นำความรู้และความเชี่ยวชาญในการจัดการความปวด มาจัดกิจกรรม/รูปแบบการดูแลเพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพการบริการพยาบาล 4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นนวัตกรรมหรือแนวทางปฏิบัติ /สามารถเป็นวิทยากรภายในหน่วยงานหรือกลุ่มงานเรื่องการจัดการความปวดได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - Observe - Interview - Knowledge ≥90 % - Practice ตาม WI - Document (บันทึกการจัดการความปวด≥90%) - Coaching Skill

Proficiency Level	Level	Behavioral Index	Tool (Tool ≥ 2 ตัว)
			<ul style="list-style-type: none"> - Non pharmacological teaching - Innovation - Lecturer
5	Expert	<p>เป็นแบบอย่าง / งานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 4 2. พัฒนาแนวทาง/วิธีการจัดการความปวดได้อย่างเหมาะสมโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการความปวดแก่ผู้ป่วยแต่ละรายได้ตามเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง 3. ให้คำปรึกษาและแนะนำบุคลากรและทีมสหสาขาในการจัดการความปวดได้ 4. สามารถสร้างเครือข่ายและเทียบเคียงคุณภาพการจัดการความปวดและการบรรเทาความทุกข์ทรมานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - Knowledge ≥90 % - Practice ตาม WI - Document (บันทึกการจัดการความปวด≥90 %) - Coaching Skill - Non pharmacological teaching - Lecturer - Innovation - Benchmark

Common Functional Competency (FCc)

FCc 3 การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้าย

สมรรถนะ : การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้าย

Key Word :

- แนวคิดและหลักการการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้าย
- การใช้กระบวนการพยาบาลทั้ง 5 ขั้นตอน และใช้ Palliative Performance Scale (PPS) ในการประเมินผู้ป่วย
- การดูแลความต้องการด้านจิตวิญญาณและความเชื่อของผู้ป่วยและญาติ
- การดูแลติดตามอาการของผู้ป่วยประคับประคองอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่อยู่โรงพยาบาล จนกระทั่งออกจากโรงพยาบาล
- การสื่อสาร ประสานงานและส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยประคับประคอง
- การวางแผนการดูแลผู้ป่วยประคับประคอง/การวางแผนการดูแลล่วงหน้าในผู้ป่วยระยะท้ายร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัวผู้ป่วย และ ทีมสหสาขา (Family Meeting & Advanced Care Planning)
- การส่งเสริมการปรับตัวของญาติ/ผู้ดูแล กับภาวะโรคของผู้ป่วยและเมื่อเกิดความสูญเสีย

สรุปนิยามสมรรถนะ

พฤติกรรมที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถในการประเมินผู้ป่วยแบบประคับประคอง¹ได้ตั้งแต่ได้รับการวินิจฉัยว่าป่วยเป็นโรคที่อาจคุกคามชีวิต³ ให้การดูแลแบบประคับประคองอย่างต่อเนื่องครบองค์รวมโดยให้ความรู้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ วางแผนร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัว และ ทีมสหสาขา (Family Meeting) ให้สามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ และ/หรือประสานงานส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยให้กับโรงพยาบาลเครือข่ายปลายทาง เพื่อให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมถึงการดูแลผู้ป่วยระยะท้าย พยาบาลสามารถวางแผนการพยาบาลโดยใช้ Palliative Performance Scale (PPS) และวางแผนการพยาบาลล่วงหน้า⁴ (Advance care Planning) ร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัวผู้ป่วย และ ทีมสหสาขา เพื่อบรรเทาความเจ็บปวด ความทรมานทั้งด้านร่างกายและตอบสนองความต้องการทางด้านสังคมและจิตวิญญาณ² เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเผชิญปัญหาเรื่องความเจ็บป่วยและมีการปรับตัว เตรียมใจ ในระยะท้ายของชีวิต รวมถึงการดูแลญาติ/ผู้ดูแลภายหลังเสียชีวิตแล้ว เพื่อให้มีการปรับตัวและยอมรับการสูญเสียที่เกิดขึ้น

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
พยาบาล	การดูแลผู้ป่วยแบบ ประคับประคองและ การดูแลระยะท้าย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้กระบวนการพยาบาลทั้ง 5 ขั้นตอน และใช้ Palliative Performance Scale (PPS) ในการประเมินผู้ป่วย 2. ให้การดูแลและช่วยเหลือขั้นต้น ในการ จัดการอาการไม่สุขสบายกับผู้ป่วย ประคับประคองได้แบบองค์รวม 3. การดูแลความต้องการด้านจิตวิญญาณ และความเชื่อของผู้ป่วยและญาติรายบุคคล 4. การประเมินซ้ำและติดตามอาการของ ผู้ป่วยประคับประคองอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ อยู่โรงพยาบาล จนกระทั่งออกจาก โรงพยาบาล 5. การสื่อสาร ประสานงานและส่งต่อข้อมูล ผู้ป่วย ประ คับ ประ คอง ใน ทีม การ รักษาพยาบาล/หน่วยงาน/รพ.ปลายทาง 6. การวางแผนการดูแลผู้ป่วย ประคับประคอง/การวางแผนการดูแล ล่วงหน้าในผู้ป่วยระยะท้ายร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัวผู้ป่วย และ ทีมสหสาขา (Family Meeting & Advanced care plan) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้กระบวนการพยาบาล 5 ขั้นตอนในการพยาบาล 2. การดูแลผู้ป่วยแบบ ประคับประคอง ตาม Guides line WHO 2005 3. ความรู้เกี่ยวกับ อาการและ อาการแสดง ความไม่สุขสบายของ ผู้ป่วยประคับประคอง ในแต่ละ กลุ่มโรค (กลุ่ม CA และ Non CA) 4. การประเมินผู้ป่วยโดยใช้ Palliative Performance Scale (PPS) 5. ความรู้เรื่องการจัดลำดับการ ช่วยเหลือตามความเร่งด่วนของ ปัญหา 6. ความรู้เรื่องกระบวนการทำ Family Meeting & Advanced care plan กับครอบครัวผู้ป่วย และ ทีมสหสาขา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้กระบวนการ พยาบาล 5 ขั้นตอนในการ พยาบาลผู้ป่วยแต่ละราย 2. การใช้เครื่องมือ Palliative Performance Scale (PPS) ในการวางแผนการพยาบาล 3. ทักษะการช่วยเหลือและ การจัดการอาการรบกวน/ ความไม่สุขสบายของผู้ป่วยได้ อย่างเหมาะสม 4. ทักษะการค้นหาและการ ดูแลความต้องการด้านจิต วิญญาณและความเชื่อของ ผู้ป่วยและญาติรายบุคคล 5. ทักษะการสร้าง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล 6. ทักษะด้านการสื่อสาร การ ประสานงานและการทำงาน เป็นทีม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเอื้ออาทร 2. ความคิดวิเคราะห์ 3. ความเมตตา 4. ความมีจริยธรรม 5. การให้บริการที่ดี (Service mind) 6. ทักษะที่ดีต่อการ ดูแล ผู้ ป ่ ว ย แ บ บ ประคับประคองและ การดูแลระยะท้าย 7. การ จัด ลำ ดับ ความสำคัญของงาน 8. การตัดสินใจและ การแก้ปัญหา 9. ช่างสังเกต 10. ความละเอียด รอบคอบ

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
พยาบาล	การดูแลผู้ป่วย ระดับประคอง	7. การประสานส่งต่อข้อมูลผู้ป่วย ระดับประคองให้กับโรงพยาบาลเครือข่าย ปลายทาง 8. การส่งเสริมการปรับตัวของญาติ/ผู้ดูแล กับภาวะโรคของผู้ป่วยและเมื่อเกิดความ สูญเสีย		7. ทักษะการทำ Family Meeting & Advanced care plan ร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัวผู้ป่วย และ ทีมสหสาขา 8. ทักษะการเสริมพลัง (การให้กำลังใจและความ เชื่อมั่น) แก่ผู้ป่วย/ญาติ/ ผู้ดูแล	

Fcc : การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้าย

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบายระดับ ขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
ระดับที่ 1 0 – 1 ปี	- มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดูแลแบบประคับประคองและระยะท้ายได้ (ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล)	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถอธิบายความหมายของผู้ป่วยที่อยู่ในระยะคุกคามชีวิต และการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองได้ตาม Guides line WHO 2005 2. มีความรู้ ความเข้าใจ แนวคิดและหลักการการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้ายตาม WI การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (PMK-WN-036) 3. สามารถใช้เครื่องมือ Palliative Performance Scale (PPS) ในการประเมินระดับของผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคองได้อย่างถูกต้อง 4. สามารถนำผลการประเมิน PPS มาวางแผนให้การพยาบาลเบื้องต้นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนความรู้ - ร้อยละของการประเมินผู้ป่วยโดยใช้เครื่องมือ PPS ได้ถูกต้อง - ร้อยละการปฏิบัติตาม WI การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (PMK-WN-036)
ระดับที่ 2 >1 – 3 ปี	- แสดงความสามารถระดับที่ 1 และสามารถวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในระยะคุกคามได้ถูกต้องครอบคลุมแบบองค์รวมและเหมาะสมในผู้ป่วยแต่ละราย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถใช้เครื่องมือ Palliative Performance Scale (PPS) ในการประเมินผู้ป่วย พร้อมทั้งนำไปใช้ในกระบวนการพยาบาลทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ครบถ้วนทั้งมิติ ร่างกาย จิตใจและสังคม 2. สามารถประเมินและจัดการ อาการไม่สุขสบาย อาการปวด ความต้องการ และสภาวะการรับรู้ของผู้ป่วย พร้อมให้การดูแลผู้ป่วยที่อยู่ในระยะคุกคามชีวิต³ เพื่อควบคุมอาการต่างๆที่ไม่ซับซ้อนได้ 3. มีทัศนคติที่ดีต่อหลักการการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้ายโดยไม่ละทิ้งการพยาบาลตามความต้องการของผู้ป่วยและญาติ พร้อมทั้งมีความเข้าใจและยอมรับความต้องการเปลี่ยนแปลงการรักษาของญาติ 4. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยแต่ละรายแบบองค์รวม เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนความรู้ - ร้อยละของการประเมินผู้ป่วยโดยใช้เครื่องมือ PPS ได้ถูกต้อง - ร้อยละการปฏิบัติตาม WI การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (PMK-WN-036) - คะแนนบันทึกทางการพยาบาล

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบายระดับ ขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
ระดับที่ 3 >3 – 5 ปี	- แสดงความสามารถระดับที่ 2 และสามารถประเมินปัญหาและตัดสินใจจัดการกับสถานการณ์ต่างๆได้ด้วยตนเอง	1. เฝ้าติดตามอาการ สังเกตพบอาการแสดงเริ่มต้นของภาวะแทรกซ้อนหรือความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 2. สามารถประเมินผลการให้การพยาบาล และ ปรับแผนการพยาบาล เพื่อบรรเทาความทุกข์ทรมานจากความเจ็บป่วย อาการปวด และ ความไม่สุขสบายจากอาการรบกวนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม 3. ป้องกันและแก้ไขภาวะแทรกซ้อน หรือ ความเสี่ยง เพื่อลดความรุนแรงที่เกิดขึ้นในแต่ละรายได้อย่างเหมาะสมทันเหตุการณ์	- คะแนนความรู้ - ร้อยละของการประเมินผู้ป่วยโดยใช้เครื่องมือ PPS ได้ถูกต้อง - ร้อยละการปฏิบัติตาม WI การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (PMK-WN-036) - คะแนนบันทึกทางการพยาบาล
ระดับที่ 4 > 5 – 10 ปี	- แสดงความสามารถระดับที่ 3 และมีทักษะการสื่อสารเพื่อการบำบัด	1. สามารถสอน ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา รวมถึงการเสริมพลังใจให้ผู้ป่วยและครอบครัวดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ 2. สามารถประสานงานและส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยประคับประคองในทีมการรักษาพยาบาล/หน่วยงาน/รพ.ปลายทาง ได้ 3. สามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อวางแผนและให้การพยาบาลที่ตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัวแต่ละราย ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และ ความเชื่อทางจิตวิญญาณ ² เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถผ่านพ้นภาวะวิกฤตและผู้ป่วยจากไปอย่างสงบ	- คะแนนบันทึกทางการพยาบาล - จำนวนกิจกรรมการสอน/การให้คำแนะนำ/การให้คำปรึกษา
ระดับที่ 5 >10 ปี	- แสดงความสามารถระดับที่ 4 และสามารถนิเทศเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านผู้นำการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยแบบประคับประคอง	1. สามารถให้คำปรึกษาและแนะนำบุคลากรทางการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองได้ 2. สามารถนิเทศทีมพยาบาลด้านการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองได้อย่างถูกต้องตาม Guides line WHO 2005 และ WI การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง (PMK-WN-036)	- คะแนนบันทึกทางการพยาบาล - จำนวนกิจกรรมการนิเทศ/การให้คำแนะนำ/การให้คำปรึกษา - จำนวนครั้งของการทำ Family Meeting

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบายระดับ ขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
	และการดูแลระยะท้าย	3. สามารถวางแผนร่วมกับผู้ป่วย ครอบครัว และทีมสหสาขา เพื่อให้ผู้ป่วยและครอบครัว สามารถเผชิญปัญหาเรื่องความเจ็บป่วยและมีการปรับตัว ปรับใจที่เหมาะสมจนถึงระยะสุดท้ายของชีวิต (Family Meeting & Advanced care plan ⁴) 4. สามารถนำความรู้และความเชี่ยวชาญในการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง มาจัดกิจกรรม /ปรับวิธีการดูแล เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการพยาบาล	- จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการทำ Advanced care plan - จำนวนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคองและการดูแลระยะท้าย

ข้อตกลง : ความคาดหวังระดับสมรรถนะ (Expected level) ระดับ 5 ใช้ตามแนวคิดของ Benner (1977) และหมายรวมถึงพยาบาลที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. พยาบาลที่ได้รับการอบรมหลักสูตรการพยาบาลระยะสั้น/เฉพาะทาง การดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง
2. พยาบาลที่ได้รับการอบรมหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็ง

คำนิยาม

1. **การดูแลรักษาแบบประคับประคอง (Palliative Care) ตามนิยามขององค์การอนามัยโลก (WHO)** หมายถึง การดูแลผู้ป่วยที่เป็นโรคที่รักษาไม่หายด้วยการป้องกัน บรรเทาอาการ ตลอดจนบรรเทาความทุกข์ทรมานด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น นับเป็นการดูแลแบบองค์รวมครอบคลุมทุกมิติของสุขภาพ อันได้แก่ กาย ใจ ปัญญา และสังคมของผู้ป่วย
2. **จิตวิญญาณ (Spirituality)** เป็นกระบวนการอันเป็นพลวัตที่เกิดขึ้นภายในบุคคล แปรเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ ความเชื่อ ความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคลนั้นกับตัวตน ครอบครัว คนรอบข้าง ชุมชน สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบในการให้ความหมายที่ยึดเหนี่ยวของชีวิต กำหนดทิศทาง การยอมรับและเข้าใจความเป็นจริงแห่งชีวิต
3. **ภาวะคุกคามต่อชีวิต (Life-limiting condition)** คือ ภาวะที่คุกคามต่อชีวิตจากการเจ็บป่วยที่กำลังเป็นอยู่ หรือเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ป่วยมีอาการทรุดลงอย่างรวดเร็ว มีโอกาสล้มเหลวในการรักษาสูง
4. **การวางแผนการดูแลล่วงหน้า (Advance care planning)** คือ กระบวนการวางแผนดูแลสุขภาพที่ทำไว้ก่อนที่ผู้ป่วยจะหมดความสามารถในการตัดสินใจหรือเข้าสู่ระยะท้ายของชีวิต อาจเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการโดยอาจจะใช้กระบวนการสนทนาปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้ป่วย ครอบครัว และทีมบุคลากรสุขภาพ หรือผู้ป่วยอาจทำได้ด้วยตนเองหรือปรึกษามาชิกครอบครัว หรือปรึกษามุขมนตรีสุขภาพ

Common Functional Competency (FCc)

FCc 4 การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วย (วัดในกลุ่มพยาบาล ER และ OPD)

ปรับปรุง 30 สิงหาคม 2567 เริ่มใช้ 8 มกราคม 2568

สมรรถนะ: การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วย

Key Word :

- การซักประวัติ คัดกรองอาการของผู้ป่วย
- การคัดแยกและการจัดลำดับการตรวจรักษาตามความรุนแรง ความเร่งด่วนของผู้ป่วยแต่ละราย
- การเฝ้าระวัง ติดตามอาการเปลี่ยนแปลง และการประเมินสัญญาณอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วย (Early warning sign)
- การให้การพยาบาลเบื้องต้นและตามมาตรฐานวิชาชีพ
- การให้ความรู้และส่งเสริมด้านสุขภาพ
- การบริการที่ดี
- การประสานส่งต่อข้อมูลผู้ป่วย
- การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของผู้ป่วย

สรุปนิยามสมรรถนะ:

พฤติกรรมที่พยาบาลแสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถและทักษะในการซักประวัติ ประเมินอาการผู้ป่วย คัดกรอง คัดแยก จัดลำดับการตรวจรักษาตามความรุนแรง ความเร่งด่วน การเฝ้าระวัง ติดตามอาการเปลี่ยนแปลง การประเมินสัญญาณอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย (Early warning sign) แต่ละโรค การพยาบาลเบื้องต้นตามมาตรฐานวิชาชีพ การให้ความรู้ คำแนะนำ ด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วย/ผู้ดูแล การส่งต่อผู้ป่วยพร้อมให้ข้อมูลสำคัญแก่หน่วยงานปลายทาง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง การบริหารจัดการความเสี่ยงกรณีผู้ป่วยอาการทรุดลงได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทันเวลา รวมถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีจิตบริการ ความพร้อมในการให้บริการที่ดี

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
พยาบาล	การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วยทุกรายใน ความรับผิดชอบ	<p>1. การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วย</p> <p>1.1 การประเมินสภาพอาการผู้ป่วยแรกรับ</p> <p>1.2 การซักประวัติสุขภาพ ตรวจร่างกาย วัดสัญญาณชีพ ประเมินด้านจิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ</p> <p>1.3 การคัดแยก/จำแนกประเภทผู้ป่วย</p> <p>1.4 การจัดลำดับการตรวจรักษาตามความรุนแรง ความเร่งด่วนของผู้ป่วย</p> <p>2. การให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยเบื้องต้น</p> <p>3. การเฝ้าระวัง ติดตามอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย และการประเมินสัญญาณอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วย (Early warning sign)</p> <p>4. การให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นและตามมาตรฐานวิชาชีพ</p>	<p>1. การใช้กระบวนการพยาบาล 5 ขั้นตอน</p> <p>2. ความรู้เรื่องการคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วย</p> <p>3. ความรู้เรื่องโรค : กลุ่มโรคสำคัญและกลุ่มโรคที่พบบ่อยในหน่วยงาน</p> <p>4. ความรู้เรื่องการประเมินอาการเปลี่ยนแปลง/สัญญาณอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วย (Early warning sign) ในโรคต่างๆ</p> <p>5. ความรู้เรื่องการคัดแยกและการจัดลำดับการตรวจรักษาตามความรุนแรง ความเร่งด่วนของผู้ป่วย</p> <p>6. ความรู้เรื่องการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเบื้องต้น</p> <p>7. ความรู้ด้านการวิเคราะห์ปัญหา และการบริหารจัดการความเสี่ยง</p>	<p>1. ทักษะการคัดกรองผู้ป่วย</p> <p>2. ทักษะการคัดแยกผู้ป่วย</p> <p>3. ทักษะการประเมินอาการเปลี่ยนแปลง/สัญญาณอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วย (Early warning sign) ในโรคต่าง ๆ</p> <p>4. ทักษะการพยาบาลผู้ป่วยเบื้องต้น</p> <p>5. ทักษะการวิเคราะห์ปัญหา และการบริหารจัดการความเสี่ยง</p> <p>6. ทักษะการตัดสินใจ</p> <p>7. ทักษะการติดต่อสื่อสาร</p> <p>8. ทักษะการทำหัตถการ/ช่วยเหลือ</p>	<p>1. ช่างสังเกต</p> <p>2. ความละเอียดรอบคอบ</p> <p>3. ความเอื้ออาทร</p> <p>4. ความรับผิดชอบ</p> <p>5. ความตระหนักในหน้าที่และความตื่นรู้</p> <p>6. มีปฏิภาณไหวพริบ</p> <p>7. ภาวะผู้นำ</p> <p>8. ทศนคติทางบวก</p> <p>9. ความเสียสละ</p> <p>10. ความคิดสร้างสรรค์</p> <p>11. วุฒิภาวะทางอารมณ์เชิงบวก</p>

ตำแหน่ง	งานหลัก	กิจกรรมรอง	Knowledge	Skill	Attribute
		5. การให้คำแนะนำ ความรู้และส่งเสริมด้านสุขภาพที่เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย 6. การประสานงานและส่งต่อผู้ป่วย 7. การบริหารจัดการความเสี่ยง 8. การบันทึกข้อมูลทางการแพทย์ 9. การให้บริการด้วยจิตบริการที่ดี (Service mind)	8. ความรู้เรื่องการทำให้สุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ 9. ความรู้เกี่ยวกับการประสานส่งต่อ เครือข่ายด้านสุขภาพ ด้านสังคม	แพทย์ทำหัตถการที่สำคัญในหน่วยงาน 9. ทักษะการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร 10. ทักษะการบริการด้วยจิตใจที่รักงานบริการ มีความพร้อมในการให้บริการที่ดี 10. ทักษะการทำงานเป็นทีม	

Fcc 4 : การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วย (วัดในกลุ่มพยาบาล ER และ OPD)

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบาย ระดับขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
1	Novice	<p>ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล</p> <ol style="list-style-type: none"> ซักประวัติ รวบรวมข้อมูล ค้นหาปัญหาสำคัญและความต้องการของผู้ป่วย พร้อมบันทึกได้ถูกต้อง ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ การคัดกรองผู้ป่วยนอก (PMK-WND-037) และประเมินอาการของผู้ป่วยได้ ประเมินอาการและจำแนกประเภทผู้ป่วยได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงประเภท Urgent และ Non Urgent ได้ถูกต้อง จัดลำดับความเร่งด่วนในการตรวจรักษาได้ถูกต้อง บอกได้ถึงกลุ่มอาการนำก่อนเกิดอาการเปลี่ยนแปลง (Early warning sign) ของผู้ป่วยขณะรอตรวจรักษาแต่ละโรคตามกลุ่มโรคสำคัญได้ ให้คำแนะนำด้านสุขภาพเบื้องต้นได้ การให้บริการด้วยจิตบริการที่ดี มีความพร้อมในการให้บริการ ดูแลเอาใจใส่ผู้ป่วย/ผู้ใช้บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนความรู้เรื่องการคัดกรองและคัดแยกผู้ป่วย - ร้อยละของการปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ การคัดกรองผู้ป่วยนอก (PMK-WND-037) - ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการคัดกรองและคัดแยกถูกต้อง - คะแนนบันทึกทางการแพทย์ - คำชื่นชม/ข้อร้องเรียน
2	Advanced beginner	<p>ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้</p> <ol style="list-style-type: none"> มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 1 พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องทันเวลา และสอดคล้องเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย 	<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนความรู้เรื่องการคัดกรองและคัดแยกผู้ป่วย - ร้อยละของการปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ การคัดกรองผู้ป่วยนอก

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบาย ระดับขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
		2. แยกกลุ่มอาการตามโรคต่างๆ เพื่อให้ได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะโรคตามสาขาได้อย่างถูกต้อง 3. รวบรวม บันทึกข้อมูลอาการสำคัญ ค้นหาปัญหา และความต้องการของผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนได้ถูกต้อง ครบถ้วน 4. เผื่อระวังและสังเกตอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยขณะรอตรวจรักษาได้ 5. ประสานงาน และส่งต่อผู้ป่วยด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ได้อย่างถูกต้องทันเวลา 6. ให้คำแนะนำด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วย/ผู้ดูแลได้ถูกต้อง เหมาะสมกับภาวะของโรคและพฤติกรรมของผู้ป่วย	(PMK-WND-037) - ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการคัดกรองและคัดแยกถูกต้อง - รายงานอุบัติการณ์ผู้ป่วยอาการทรุดลงขณะรอตรวจ - คะแนนบันทึกทางการพยาบาล - ค่าชื่นชม/ข้อร้องเรียน
3	Competent	สอนงานได้ 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 2 2. เผื่อระวังและสังเกตอาการสำคัญ อาการนำก่อนเกิดอาการเปลี่ยนแปลง (Early warning sign) ของผู้ป่วยขณะรอตรวจรักษาได้ พร้อมทั้งแก้ไขหากเกิดสถานการณ์นี้ได้ อย่างถูกต้อง ทันเวลา 3. จัดลำดับความสำคัญของผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อน ได้อย่างถูกต้อง 4. สอน ให้คำแนะนำ บุคคลทางการพยาบาลเรื่องแนวทางการคัดกรอง การคัดแยก และการประเมินสภาพผู้ป่วยได้ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาชีพ 6. สอนสุขศึกษาด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วย/ผู้ดูแลทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่มในผู้ป่วยกลุ่มโรคสำคัญของหน่วยงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน	- ร้อยละของการปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติ การคัดกรองผู้ป่วยนอก (PMK-WND-037) - ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการคัดกรองและคัดแยกถูกต้อง - จำนวนครั้งของการสอนบุคลากร ทางการพยาบาล - รายงานอุบัติการณ์ผู้ป่วยอาการทรุดลงขณะรอตรวจ/ การวิเคราะห์และ ทบทวน

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบาย ระดับขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
			<ul style="list-style-type: none"> - คะแนนบันทึกทางการแพทย์ - จำนวนครั้งการสอนสุขศึกษาด้านสุขภาพ - ค่าชื่นชม/ข้อร้องเรียน
4	Proficient	<p>นิเทศงาน / ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 3 2. วิเคราะห์และคาดการณ์ ภาวะแทรกซ้อนหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง 3. วางระบบป้องกันและจัดการกับภาวะแทรกซ้อนหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง 4. นิเทศบุคคลทางการแพทย์ เรื่อง การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วยตามมาตรฐานได้ 5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดค้นนวัตกรรมหรือออกแบบ แนวทางปฏิบัติการบริการ/รูปแบบการบริการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการพยาบาลในหน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละของผู้ป่วยที่ได้รับการคัดกรองและคัดแยกถูกต้อง - รายงานอุบัติการณ์ผู้ป่วยอาการทรุดลงขณะรอตรวจ/ การวิเคราะห์และทบทวน - จำนวนครั้งการนิเทศเรื่องการคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วย - จำนวนนวัตกรรม - ค่าชื่นชม/ข้อร้องเรียน
5	Expert	<p>เป็นแบบอย่าง / งานพัฒนาคุณภาพ/ งานวิจัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรู้ความสามารถที่กำหนดไว้ในระดับที่ 4 2. สามารถเป็นวิทยากรเรื่อง การคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วยให้ได้ตามมาตรฐาน 3. เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการคัดกรอง การคัดแยก และการประเมินสภาพผู้ป่วย 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ - จำนวนครั้งของการเป็นวิทยากร - รายงานอุบัติการณ์ผู้ป่วยอาการทรุดลงขณะรอตรวจ - จำนวนครั้งการเป็นผู้นำทีมในการ

ระดับ ความสามารถ	คำอธิบาย ระดับขีดความสามารถ	พฤติกรรมบ่งชี้	KPI
		<p>4. ควบคุมคุณภาพการคัดกรอง เพื่อคัดแยกผู้ป่วย และการประเมินสภาพผู้ป่วย ของสมาชิกทีมพยาบาลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน</p> <p>5. คิดค้นพัฒนาหรือนำความรู้เชิงประจักษ์มาพัฒนารูปแบบ/ แนวทางการคัดกรองและการคัดแยกผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>6. ประสานงาน เชื่อมโยง วางแผนส่งต่อการดูแลผู้ป่วยร่วมกับหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย</p>	<p>วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา (RCA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนนวัตกรรม - จำนวนโครงการ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพการคัดกรองและคัดแยกผู้ป่วย